

Pécsi Ítéltábla

Gf.V.30.276/2013/17. szám

A Pécsi Ítéltábla a dr. Csókási Zsófia ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Dezső László ügyvéd által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése és egyéb iránt indított perében aTörvényszék 2013. május 22. napján kelt számú ítélete ellen az alperes által 26. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalás összegét 12.738.814 (tizenkétfió-hétszázharmincnyolcezer-nyolcszázötvennégy) forintra, és abból

- 3.770.594 (hárommillió-hétszázhetvenézer-ötszázkilencvennégy) forintnak 2011. december 20-tól,

- 3.427.630 (hárommillió-négyszázhuszonhétezer-hatszázharminc) forintnak 2011. december 22-től,

- 5.530.440 (ötmillió-ötszázharmincezer-négyszáznegyven) forintnak 2012. január 6-tól és

- 10.143 (tízezer-száznegyvenhárom) forintnak 2011. november 10-től a kifizetés napjáig járó, az elsőfokú ítéletben írt mértékű késedelmi kamataira leszallítja.

A kereset ezt meghaladó részét tekinti elutasítottnak.

Az alperest terhelő, a felperesnek fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 297.000 (kétszázkilencvenhétezer) forintra leszallítja.

A felperest terhelő, az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 458.000 (négy százötvennyolcezer) forintra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 378.000 (háromszázhetvennyolcezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2010. december 15-én a felek képviselői „Mezőgazdasági termékértékesítési szerződés” megnevezésű okiratot írtak alá, amelyben a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy 2011-ben összesen 800.000 db ...-308, vagy-fajtájú naposcsibét szállít az alperes részére a szerződés mellékletét képező rotáció szerint, az alperes pedig arra, hogy a naposcsibe mennyiséget a rotáció szerint átveszi és annak ellenértékét számla alapján határidőben kiegyenlíti. Az okirat

1. pontjában meghatározott rendelkezéssel ellentétben azonban a szerződésnek rotációt tartalmazó melléklete nem volt, a felek a rotációban sem írásban, sem szóban nem állapodtak meg.

Az alperes megrendelésére 2011. január 7-én a felperes 38.000 db naposcsibét szállított az alperes j.-i, majd 2011. január 24-én 63.200 db-ot az alperes h.-i telepére. 2011. február 17-én, majd február 23-án az alperes jelezte, hogy állategészségügyi problémák miatt további szállítást nem kér. 2011. június 14-én a felperes jelezte az alperes felé, hogy a január szállítást követően az alperes nem adott le további megrendeléseket, amelyből a felperesnek 18.130.000 forint kára keletkezett, kérte továbbá az alperestől a rotáció közlését. Az alperes válaszlevele szerint a felek között rotációs megállapodás nem jött létre. Az alperes az első szállítmány vételárát a felperesnek kifizette, jelezte, hogy a felperes kárigényét nem fogadja el, de nem zárkózott el a későbbi megrendelésektől.

Egyéb eseti megrendelések után a felperes 2011. október 7-én 35.840 db naposcsibét szállított az alperes j.-i, október 10-én 35.440 db-ot az alperes j.-i, míg október 25-én 49.920 db-ot az alperes h.-i telepére.

Az eseti megrendelések alapján leszállított naposcsibék vételárát a felperes kiszámlázta az alperes felé, így kiállította a 3.970.594 forintról szóló 501/11. sorszámú számláját 2011. december 19-ei fizetési határidővel, a 3.427.630 forintról szóló 502/11 sorszámú számláját 2011. december 21-ei fizetési határidővel, az 5.530.447 forintról szóló 528/2011. sorszámú számláját 2012. január 5-ei fizetési határidővel, valamint a 179.332 forintról szóló 531/11 sorszámú számláját 2011. november 9-ei fizetési határidővel. E számlákat az alperes nem egyenlítette ki arra hivatkozással, hogy 2011. októberében a felperes szalmonella, illetve E. coli betegséggel fertőzött állományt szállított a j.-i és a h.-i telepére, amelyből az alperest kár érte.

A j.-i telepre szállított naposcsibék esetében a betegségek felperes keltetőjére való visszavezethetősége nem bizonyítható, a h.-i telepre 2011. október 25-én leszállított 49.920 db naposcsibe tekintetében megállapítható, hogy a felperes E. coli baktériummal fertőzött állományt adott az alperes birtokába. E hibás teljesítésből az alperesnek 169.189 forint kára származott, amelyből 47.731 forint a 2% grátisz feletti számban elhullott csibék ára, 5.280 forint a laboratóriumi vizsgálat díja, 41.990 forint a gyógyszerköltség és 74.188 forint a megnövekedett villamos energia felhasználás költsége.

A felperes keresetében állította, hogy a felek között mezőgazdasági termékértékesítési szerződés jött létre a felek által 2010. december 15-én aláírt okiratba foglalt tartalommal, a szerződést az alperes megszegte, amelyből eredően a felperesnek 25.128.100 forint kára keletkezett, ennek megtérítésére kérte az alperes kötelezését. Ezen túlmenően a felperes vételár megfizetésére is kérte az alperes marasztalását, az alperes által ki nem fizetett számlatartozások és kamatai tekintetében.

Az alperes a felperes kártérítésére irányuló kereseti kérelmének elutasítását kérte, vitatva, hogy a felek között létre jött volna a mezőgazdasági termékértékesítési szerződés. Az alperes a vételár iránti keresetet elismerte, de a keresettel szemben beszámítási kifogást terjesztett elő. A h.-i telepen bekövetkezett kára tekintetében a per első tárgyalásán 3.390.486 forint iránti beszámítási kifogást érvényesített, amelyet a 2012. március 26-án kelt beadványában 3.051.605 forintra szállított le. A j.-i telepen bekövetkezett kára vonatkozásában az első tárgyaláson beszámítási kifogást nem terjesztett elő, úgy nyilatkozott, hogy beszámítási kifogását még magasabb összegben érvényesíteni fogja. Az alperesnek e nyilatkozatát megelőzően a felperes a keresetét 30.000.000 forintot meghaladó összegre emeltet fel, ezért az elsőfokú bíróság tájékoztatta a feleket a kötelező jogi képvisellel járó perek szabályairól, így a Pp.146/A. és 147/A.§-ában foglaltakról, és 30 napos határidőt engedélyezett az alperes számára a beszámítási kifogása

véglegesítésére. Az alperes a j.-i telep vonatkozásában ezt követően terjesztette elő beszámítási kifogását 11.363.738 forint összegben, amelyet egyrészt arra alapított, hogy a felperes a j.-i telepre szalmonella betegséggel fertőzött állományt szállított, amelyből az alperesnek 7.918.230 forint vesztesége származott, másrészt arra, hogy a fertőzés miatt a j.-i telepen a hatóság forgalomkorlátozást rendelt el, amely miatt 2012. január 9-e helyett az új állományt csak 2012. március 2-án tudta letelepíteni, és az időközben eltelt 53 napra fizetnie kellett a munkások bérét, annak járulékait, valamint a telep költségeit. Ezen a címen beszámítási kifogásként 1.287.000 forint munkabért, 2.158.508 forint általános költséget és 593.673 forint fertőtlenítési költséget kívánt kárként beszámítani a felperes vételár követelésébe.

Az elsőfokú bíróság a 2012. október 26-án meghozott 6/I. számú végzésével a j.-i telephellyel összefüggésben érvényesített beszámítási kifogás 7.918.230 forintban megjelölt részét elutasította azzal az indokkal, hogy az alperes ezt a követelését a Pp.147/A.§ (1) bekezdésében foglalt 30 napos határidőn túl terjesztette elő. A j.-i telephellyel kapcsolatban ezt meghaladóan előterjesztett beszámítási kifogás kapcsán megállapította, hogy azt az alperes a jogszabály által előírt 30 napos határidőben terjesztette elő, ezért annak megalapozottságát érdemben vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek vételár címén 12.938.814 forintot és abból 3.970.594 forintnak 2001. december 20-tól, 3.427.630 forintnak 2011. december 22-től, 5.530.447 forintnak 2012. január 6-tól, míg 10.143 forintnak 2011. november 10-től a kifizetés napjáig járó, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatát, továbbá 306.000 forint illetéket. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 388.479 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget azzal, hogy megállapította, hogy egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítélete indoklásában megállapította, hogy a felek között nem jött létre mezőgazdasági termékértékesítési szerződés, ezért az annak megszegéséből eredő kártérítési igény tekintetében a felperes keresetét elutasította.

A felperes vételár megfizetésére irányuló, alperes által nem vitatott keresetével szemben a felperes hibás teljesítésének ténye és az abból erdő kár mértéke tekintetében folytatott le bizonyítást. A perben beszerzett és kiegészített, valamint a szakértő által szóban is megerősített igazságügyi szakértői vélemény alapján megállapította, hogy az alperes az elhullott naposcsibéből történt mintavétel időpontjára és módjára tekintettel nem bizonyította a felperes által alperesnek 2011. október 7-én leszállított 35.840 db naposcsibe *E. coli* fertőzöttségének keltetői eredetét, illetőleg a 2011. október 10-én telepített 35.440 db naposcsibe szalmonella fertőzöttségének keltetői eredetét sem.

Ugyancsak a perben beszerzett szakértői vélemény alapján állapította meg a h.-i telep tekintetében a felperes által 2011. október 25-én szállított naposcsibék *E. coli* fertőzöttségének keltetői eredetét, így a felperes hibás teljesítésének tényét, valamint az ezzel összefüggésben alperest ért kár mértékét is.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a felperes keresetének teljes elutasítása, valamint a felperesnek első- és másodfokú perköltségben való marasztalása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a j.-i telep vonatkozásában előterjesztett beszámítási kifogásnak a 7.918.230 forintra vonatkozó részét az elsőfokú bíróság a Pp.147/A.§ (1) bekezdésében foglalt 30 napos határidő elmulasztása miatt elutasította. Kérte annak megállapítását, hogy a beszámítási kifogást e körben is határidőben terjesztette elő, hivatkozva arra, hogy beszámítási

kifogását az alperes már a 2012. február 22-én megtartott tárgyaláson előterjesztette, a nem vitásan 30 napon túl postázott és 2012. március 26-án kelt előkészítő iratban azt már csak pontosította az összszerszűség tekintetében.

Az érdemben elbírált beszámítási kifogással kapcsolatban kifejtette, hogy a perben beszerzett szakértői vélemény megállapításai helytelenek, a szakvélemény ellentmondásban van önmagával és a per egyéb adataival és hiányos is, ezért továbbra is más szakértő kirendelését indítványozta.

A szakértői vélemény megalapozatlansága alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy a szakértő jogosultsága nem terjed ki a gazdasági kár számszerűsítésére, a szakértő jogosultsága alapján csak az állategészségügyi kérdésekre válaszolhatott volna. Állította, hogy a kár összege körben a szakvélemény jelentős ellentmondásban van önmagával. Utalt arra, hogy a szakértő nem vizsgálta a felperes telepének tartási körülményeit, a szállítójárművek megfelelőségét. Vitatta a szakértőnek azt a kijelentését, hogy a 14 életnap után nem mutatható ki további károkozás. Állította, hogy amennyiben a napos állomány 1/3-a beteg, annak komoly következményei vannak a vágáskori állapotra is, a születéskori terheltség ugyanis az állat egész életére kihat.

Arra is hivatkozott, hogy a hibás teljesítéssel összefüggésben alperesnél bekövetkezett költségnövekedést minden költségnem vonatkozásában számszerűsíteni lehetett volna. Sérelmezte, hogy a szakértő alapvetően csak a gyógyszerköltségeket fogadta el e körben. Utalt arra, hogy a szakértő a megállapított betegségek közötti összefüggéseket is csak részben vizsgálta, a betegségek halmozódásának esetleges következményeit egyáltalán nem értékelte. Hivatkozott arra is, hogy a szakértő nem vitatta a többlet gázfelhasználás indokoltságát, azonban azt, egyéb, nem konkretizált tényezők miatt nem vette figyelembe.

A j.-i telep vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a szakértő tévedett a telepről laboratóriumba szállított csibehulla minták korát illetően, mert az M. Igazgatósága vizsgálati eredményközlésében a korcsoport megnevezésnél napos megjelölés, a leírás sorban pedig naposcsibe hulla szerepelt. Állította, hogy a szakértő összekeverte a vizsgálatra történt beszállítás időpontjában a teljes állomány korára vonatkozó megállapítást (5 napos állomány, illetve 3 napos állomány), illetve a ténylegesen beszállított minták korát.

Tévesen róta a szakértő az alperes terhére, hogy nem végeztetett további intézeti vizsgálatokat. A minták beküldését és a vizsgálati eredmény megérkezését követően, 2011. október 20-án haladéktalanul megkezdte az alperes a gyógyszeres kezelést. A kezelési idő 5 nap volt, legkorábban ezt követően lehetett volna új mintát beküldeni vizsgálatra, amelynek eredménye legkorábban november 7-e körül állt volna rendelkezésre, amikor az állomány már elérte a 32 napos kort, ekkor pedig az élelmezésügy várakozási időt figyelembe véve gyógyszeres kezelésre már nem kerülhetett sor. Utalt arra is, hogy a szalmonella antibiotikus kezelését a jogszabályok tiltják, ezért a vizsgálati eredmény megérkezését megelőzően - a szakértői megállapítással ellentétben - az alperesnek nem volt lehetőség az antibiotikus kezelés megkezdésére.

Az alperes sérelmezte, hogy a szakértő az alperes terhére róta, hogy elmaradt az állományból a szállítójárműről történő mintavétel, hivatkozva arra, hogy a szállítmány lepakolásáig az állomány a felperes tulajdonát képezte, így a felperesnek lett volna kötelessége a szállítójárműről történő mintavétel.

Hivatkozott arra, hogy az állategészségügyről szóló 2005. évi CLXXVII. törvény 5.§ d) pontja akként rendelkezik, hogy az állattartó köteles tűrni a hatóság állategészségüggyel kapcsolatos intézkedéseit, amely miatt a zárlatfeloldás esetleges elhúzódása nem volt felróható az alperes állattartónak.

A h.-i telep vonatkozásában előterjesztett kárigénnyel összefüggésben utalt arra, hogy a szakvélemény 16. oldalán a szakértő leírta, hogy a szerényebb súlygyarapodás összefüggésben lehet a naposkori terheltséggel, ugyanakkor a szakértő semmilyen megállapítást nem tett az alperes terhére, kivéve a további boncolások és vizsgálatok elvégzésének hiányát, amelyeket a helyszíni szemle során a felperes képviselői sem tartottak indokoltnak. Állította, hogy a rendkívül rövid és intenzív nevelési periódus nem ad lehetőséget a szakértői véleményben foglalt és a szakértői elvárásoknak megfelelő kísérletezésre, a napos korban beteg állományból a leggondosabb eljárás mellett sem lehet jó végterméket előállítani. Hivatkozott arra, hogy a kelésgyengeségből és egyéb betegségekből fakadó következményeket a szakértő és így az elsőfokú bíróság sem vette figyelembe döntése meghozatalakor, illetve arra, hogy a szakértő a bíróság által feltett kérdésekre nem adott egyértelmű választ, a legtöbb esetben valószínűsített, illetve 50-50%-os felróhatóságot véleményezett.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Véleménye szerint a perben beszerzett szakértői vélemény aggálytalan. Vitatta, hogy a j.-i telepre vonatkozó beszámítási kifogás körében előterjesztett 7.918.230 forintos igényét az alperes a Pp.147/A.§ (1) bekezdésében írt határidőben előterjesztette volna. A j.-i telep vonatkozásában előterjesztett beszámítási kifogásból a telep lezárásával összefüggésben alperes által érvényesített kárigénnyel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az alperes nem igazolta, hogy hat dolgozóját mind baromfigondozó munkakörben foglalkoztatta a telepen, akiknek máshol nem tudott volna munkát biztosítani, illetőleg azt sem, hogy miért volt szükség alkalmi foglalkoztatásra akkor, amikor a telepen nem volt baromfi. Az értékcsökkenésként érvényesített alperesi kárigénnyel kapcsolatban utalt arra, hogy az ilyen formában kárként nem értelmezhető, és tényleges kiadásnak sem tekinthető, hiszen azt az alperes senkinek nem fizette meg. Állította, hogy az alperes által előterjesztett beszámítási kifogás elmaradt hasznát a jogkövetkezményekre történt elsőfokú bírósági kioktatás, illetőleg felhívás ellenére nem tartalmaz, a j.-i telep kapcsán egyetlen kárként figyelembe vehető tétel a szigorított fertőtlenítés 593.673 forintos költsége lehetett volna. Vitatta, hogy a kárszámításhoz a perben kirendelt szakértőnek társszakértőt kellett volna igénybe vennie. Utalt arra, hogy a szakértőnek elsődlegesen a jogalap tekintetében kellett véleményt nyilvánítania és az egyes alperes által érvényesíteni kívánt tételek is csak akkor lettek volna figyelembe vehetők, ha a jogalap bizonyított lett volna. A szakértő szakterülete többek között állategészségügy és takarmánygazdálkodás, a perbeli kérdésben véleménynyilvánításra jogosult volt, így másik szakértő kirendelésének feltételei adott esetben nem álltak fenn.

Vitatta a j.-i telep vonatkozásában a naposcsibe hullák mintavételével kapcsolatos alperesi előadását. Hivatkozott arra, hogy az alperes semmivel nem bizonyította azt az állítását, hogy a napos korukban elhullott csibehullamintákat hűtőszekrényben tárolták, majd az ilyen módon begyűjtött mintát küldték be az állomány 5., illetőleg 3. napos korában a laboratóriumi vizsgálatra. Állította, hogy a szakértő a vizsgálati megrendelő adatai alapján helyesen állapította meg, hogy a vizsgálati eredményekből a szalmonella, illetőleg E. coli fertőzőség nem vezethető vissza teljes bizonyossággal a keltetőre, így a hibás teljesítés bizonyítottságának hiányában a j.-i turnusok kapcsán az alperesi kárigény megalapozatlan volt.

A h.-i telep vonatkozásában érvényesített kárigénnyel kapcsolatban arra utalt, hogy a 2011. október 25-én letelepített állományban E. coli kívül más fertőzést, betegséget a hatósági vizsgálat nem állapított meg. Utalt arra is, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során semmi olyan bizonyítékot nem szolgáltatott, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a 14. nap utáni elhullások is a felperes hibás teljesítésével állnának okozati összefüggésben. Álláspontja szerint a szakértő a h.-i telephez kapcsolódó alperesi kárigényből helyesen mellőzte a többlet gázfelhasználás költségének figyelembe vételét, a gázfelhasználás tekintetében fennálló anomáliára tekintettel. Az egyéb költségeket, elmaradt hasznót a szakértő ugyancsak helyesen hagyta figyelmen kívül azzal az indokkal, hogy adatok hiányában nem állapítható meg, hogy a 14. életnapot követő elhullások, illetve esetleges súlyelmaradás mennyiben köthető a naposkori E. coli jelenlétéhez. Rámutatott arra, hogy az alperes által rendelkezésre bocsátott periratok az alperes által állított többlettakarmány felhasználást nem támasztották alá. Vitatta azt az alperesi fellebbezési hivatkozást is, hogy a szakértő 50%-os felróhatóságot vélelmezett volna szakvéleményében.

A fellebbezés kisebb részben, az alábbiak szerint megalapozott:

A másodfokú bíróság a másodfokú eljárásban lefolytatott részbizonyítás - az elsőfokú eljárásban eljáró szakértő meghallgatása alapján - az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

A születésüktől fogva E. coli-val fertőzött állatok a későbbi gyógykezelés hatására meggyógyulhatnak, ezeknek az állatoknak a leadási súlya azonban biztosan nem lesz annyi, mint az egészséges állatoké, mindig kisebbek lesznek, mint a csoportátlag (.....számú jegyzőkönyv 5. bekezdés).

Az elsőfokú eljárásban beszerzett 14. sorszámú szakértői vélemény 18. oldal 3. bekezdésében foglaltak alapján kiegészíti továbbá azzal is, hogy beteg, legyengült, a hasmenéses naposcsibe állomány esetén több energiát kell felhasználni, magasabb hőmérsékletet kell biztosítani a madaraknak, ugyanakkor többet is kell szellőztetni az istálló klíma biztosítására, az ammóniakoncentráció és a páratartalom csökkentése érdekében.

Az így kiegészített tényállás alapján is érdemben helytálló az elsőfokú bíróságnak a fellebbezésben támadott 2012. október 26. napján keltszámú végzése, amellyel az alperes beszámítási kifogását a j.-i telephellyel összefüggésben érvényesített 7.918.230 forintos igény tekintetében elutasította. Az e körben az elsőfokú bíróság végzése indokolásában kifejtettekkel a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett, ezért a végzést, annak helyes indokaira tekintettel hagyta helyben, a Pp.259.§ folytán irányadó Pp.253.§ (2) és 254.§ (3) bekezdése alapján.

A fentiek értelmében a j.-i telephely tekintetében bevételkiesésre és többletköltségre alapított alperesi beszámítási kifogást az elsőfokú bíróság elutasította. A j.-i telep tekintetében az elsőfokú bíróság által érdemben elbírált beszámítási kifogás a j.-i telepre szállított naposcsibék szalmonella fertőzöttségére tekintettel elrendelt telepbezárás miatt keletkezett többletköltségek megtérítésére vonatkozott. A napos baromfi szervezetéből történő szalmonella kimutatás szabvány szerint a májat és/vagy szikzságot, valamint a vékonybelet és a vakbelet érinti. Az alkalmazott dúsítási eljárás esetén, amennyiben a mintát nem a szállítójárműről veszik, a fertőzöttséget nem lehet visszavezetni a keltetőre. Adott esetben a környezetből felvett kórokozó igen rövid idő alatt bekerült a bélcsatornába és kolonizálja (benépesíti) azt. Előfordulhat, hogy az izolált kórokozót az állat hozza magával a keltetőből, de ezt csak akkor lehet teljes bizonyossággal kijelenteni, ha nem a már lerakott, ólban elhullott madarak vizsgálatával történik meg a szalmonella kimutatása, hanem a járműről veszik a mintát. (14. sorszámú szakvélemény 15. oldal).

A perbeli esetben a j.-i telep vonatkozásában a 2011. október 7-ei és a 2011. október 10-ei szállítmány esetében sem történt mintavétel a szállítójárműről a 2011. október 12-ei iktatású vizsgálati megrendelő szerint, így a mintavétel körülményei és időpontja nem tették lehetővé a szalmonella fertőzés keltetői eredetének bizonyíthatóságát.

A fentiekre figyelemmel nincs jelentősége annak az alperesi fellebbezési hivatkozásnak, hogy a 2011. október 7-ei és 10-ei szállítmányból napos korban történt-e a mintavétel, mert maga az alperes sem állította azt, hogy a mintavétel a szállítójárműről történt.

A h.-i telep tekintetében előterjesztett beszámítási kifogással kapcsolatos fellebbezésében az alperes elsődlegesen az elsőfokú eljárásban eljáró szakértő kompetenciájának hiányára hivatkozott.

A jogalap körében a másodfokú bíróság álláspontja szerint a szakértő megfelelő kompetenciával rendelkezett, figyelemmel arra, hogy szakterületei az állategészségügy, élelmiszerbiztonság és takarmánygazdálkodás. Nem vitás, hogy a szakértő állattenyésztési kérdésekben kompetenciával nem rendelkezett, amelyhez a 9/2006.(II.27.) IM rendelet 4. számú mellékletének 3. pontja szerint okleveles agrármérnöki vagy állattenyésztő mérnöki végzettségre lett volna szükség, de a per eldöntéséhez, annak megállapításához, hogy a felperes teljesítése hibás volt-e állategészségügyi szakértői bizonyítást kellett lefolytatni.

A felperes hibás teljesítésével okozati összefüggésben a h.-i telephely tekintetében alperest ért kár, így az e körben alperes által megjelölt többletköltségek meghatározása körében azokat a költségnemeket kellett vizsgálnia a bíróságnak, amelyeket az alperes beszámítási kifogásában megjelölt. Ezek közül a többlet villamos energia fogyasztás körében a szakértő az alperes által benyújtott okirati bizonyítékok alapján az alperes által megjelölt többlet villamos energia felhasználás ellenértékét kárként elfogadta, s az elsőfokú bíróság is ezt vette ítélezése alapjául. A többlet gázenergia felhasználás és ennek költségei körében az elsőfokú eljárásban beszerzett 14. sorszámú szakértői vélemény 18. oldalán azt rögzítette, hogy az alperes által benyújtott számlák alapján 2011. október hónapban az elfogyasztott gázmennyiség (4.614 m³) magasabb volt, mint a 2011. november hónapban elfogyasztott gáz mennyisége (4.362 m³), úgy, hogy a naposcsibék telepítésére október 25-én került csak sor, és az azt megelőző három hétben az ólak üresen álltak, illetőleg úgy, hogy a november hónap jellemzően hűvösebb, mint az október. Erre az ellentmondásra a bíróság felhívására az alperes maga sem tudott magyarázatot adni. Emellett ugyanakkor a 14. sorszámú szakvélemény 18. oldalán azt is rögzítette a szakértő, hogy a beteg, legyengült, hasmenéses állomány esetén többletenergiát kell felhasználni és magasabb hőmérsékletet kell biztosítani a madaraknak, és többet is kell szellőztetni az istállóklíma biztosítása, az ammóniakoncentráció és a páratartalom csökkentése érdekében.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a többlet gázfelhasználás költségének meghatározása kérdésében abban az esetben sem várható a további bizonyítástól eredmény, ha másik, e kérdésben kompetenciával rendelkező szakértő kirendelésére kerülne sor, hiszen a perben eljáró szakértő által értékelt ellentmondásra a kompetenciával rendelkező állattenyésztési szakértő sem tudna magyarázatot adni.

Nem vitás azonban, hogy a keltetői eredetű fertőzőtéttséggel leszállított beteg állomány felneveléséhez többletenergia felhasználás volt szükséges, ezért ebben a körben a másodfokú bíróság a bizonyítékok Pp.206.§-a szerinti mérlegelése és a Ptk.359.§ (1) bekezdése alapján általános kártérítés címén 100.000 forint összegben alaposnak találta az alperes beszámítási kifogását.

Az elsőfokú eljárásban beszerzett 14. sorszámú szakértői vélemény 18. oldalán rögzített szakértői megállapítás szerint a h.-i telepen az alperes a nevelés alatt nem tett mindent az őt ért kár okainak felderítése érdekében és így elesett annak a lehetőségétől, hogy a hasznát potenciálisan csökkentő összes tényezőt kiküszöbölje. Az elmaradt haszon tekintetében nem lehet azt megmondani, hogy pontosan mekkora rész köthető a felperes hibás teljesítéséhez, így ezzel kapcsolatban a szakértő számításokba nem bocsátkozott.

A másodfokú eljárásban a szakértő meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a születésüktől fogva fertőzött állatok a későbbi gyógykezelés hatására meggyógyulhatnak, ezeknek az állatoknak a leadási súlya azonban biztosan nem lesz annyi, mint az egészséges állatoké, mindig kisebbek lesznek, mint a csoportátlag. A szakértő a másodfokú eljárásban kérdésre előadta azt is, hogy szakvéleményében nem számolt azzal, hogy a kezelés után felgyógyult állatok kisebb súlyúak lesznek.

Az elsőfokú eljárásban beszerzett 14. sorszámú szakértői véleményben foglaltak szerint a későbbi, az elfogadhatónál magasabb elhullási arány és termelés alatt mutatott szerényebb súlygyarapodás lehet összefüggésben a naposkori terheltséggel, ugyanakkor nem jelenthető ki teljes bizonyossággal, hogy erre az egy tényezőre vezethető vissza. A szakértői vélemény szerint az alperes elmulasztotta a további lehetséges okok felderítését célzó laboratóriumi vizsgálatok és telepi boncolások elvégzését.

Mindezeket értékelve a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy ebben a körben a kár bekövetkezése a szakértői vélemény alapján bizonyított, a súlygyarapodás-elmaradás további lehetséges okainak feltáratlanságára tekintettel azonban annak mértékét nem lehet meghatározni, így a fentiekhez hasonlóan a bizonyítékoknak a Pp.206.§-a szerinti mérlegelésével a Ptk.259.§ (1) bekezdése alapján általános kártérítés címén 100.000 forint erejéig a súlygyarapodás kieséssel összefüggésben előterjesztett elmaradt haszonra vonatkozó alperesi kárigény tekintetében is megalapozottnak találta az alperes beszámítási kifogását.

Egyebekben az alperes által előterjesztett beszámítási kifogás megalapozatlanságával kapcsolatban az elsőfokú ítéletben kifejtett indokkal a másodfokú bíróság is egyetértett, és az elsőfokú bírósághoz hasonlóan úgy ítélte meg, hogy másik szakértő kirendelésének feltételei nem állnak fenn.

A felperes helyesen utalt arra, hogy a Ptk.355.§ (4) bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez és kiküszöböléséhez szükséges, így nem helytálló az az alperesi kárszámítás, amely nullszaldós eredményt feltételezve az ehhez viszonyított veszteségeket a felperes hibás teljesítésére visszavezethetőnek tekintve kíván kártérítési igényt előterjesztteni. Az elsőfokú bíróság által helyesen értékelt és bizonyított többletköltségeken és a másodfokú eljárásban a fentiek szerint bizonyítottnak tekintett többletköltségen és elmaradt haszon túlmenően az alperes további kárigényét nem bizonyította, ezért e tételek beszámítását követően az elsőfokú bíróság helyesen marasztalta az alperest a felperes által előterjesztett vételár megfizetésére.

A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperes marasztalásának összegét 200.000 forinttal leszállította.

A részben sikeres fellebbezésre tekintettel az elsőfokú ítéletben megállapított pernyertességi arányokhoz képest a felperes 33, az alperes 67%-ban lett pernyertes. A Pp.81.§ (1) bekezdésére figyelemmel ezért a másodfokú bíróság a pernyertességi arányoknak megfelelően szállította le a felperes által előlegezett elsőfokú eljárási illetékből alperest terhelő illeték mértékét, illetőleg a pernyertességi arányoknak megfelelően a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése és 4A.§-a alapján emelte fel a nagyobb részben pernyertes alperes elsőfokú perköltségét.

A másodfokú eljárásban a 12.938.814 forintos pertárgyértékhez képest az alperes 200.000 forint tekintetében lett pernyertes, a másodfokú bíróság az alperest kötelezte a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-a alapján megállapítható ügyvédi munkadíj, és a felperes jogi képviselője másodfokú eljárásban igazolt készkiadásainak megfizetésére, az alperes pervesztessége folytán a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján maga köteles viselni a másodfokú eljárásban általa előlegezett szakértői díjat és tanúdíjat is.

Pécs, 2014. május 8.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubí Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde

bíró